

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат:

Мр Валерија БАЛАЖ АРТ

Тема: **A BÁCSKAI MAGYAR SAJTÓ ÉS KÖNYVKIADÁS IRODALMI VETÜLETEI. 1947–1952**
(„КЊИЖЕВНОСТ У МАЂАРСКОЈ ШТАМПИ И ИЗДАВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ У БАЧКОЈ У ПЕРИОДУ 1947–1952“)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

18. 03. 2016. Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

Проф. др. Ева ХОЖА, ред. проф. за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, изабрана у звање **08. 12. 2011.** године, Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица, Филозофски факултет у Новом Саду, Одсек за хунгарологију, председник комисије;

Проф. др. Марија ЦИНДОРИ, ред. проф. за ужу научну област Хунгарологија, изабрана у звање **16. 07. 2014.** године, Филолошки факултет, Београд, члан;

Проф. др. Ерика БЕНЦЕ, ванред. проф. за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, изабрана у звање **8. 11. 2012.** године, Филозофски факултет у Новом Саду, Одсек за хунгарологију, члан;

Доц. др. Марија ПАСТОР-КИЧИ, доцент за ужу научну област Општа и мађарска лингвистика, изабрана у звање **15. 03. 2012.** године, Филозофски факултет у Новом Саду, Одсек за хунгарологију, члан;

Проф. др. Јулијана ИШПАНОВИЋ ЧАПО, ванред. проф. за ужу научну област Фолклористика и историја културе на мађарском наставном језику, **01. 03. 2015.**, Филозофски факултет у Новом Саду, Одсек за хунгарологију, ментор.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Валерија (Јанош) БАЛАЖ АРТ

2. Датум рођења, општина, република:

04. 04. 1956. Суботица, Република Србија

3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:

13. 04. 1991. Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет,
Типови и структура текста, превођење

4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

Историја књижевности, превођење

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

A BÁCSKAI MAGYAR SAJTÓ ÉS KÖNYVKIADÁS IRODALMI VETÜLETEI. 1947-1952 („КЊИЖЕВНОСТ У МАЂАРСКОЈ ШТАМПИ И ИЗДАВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ У БАЧКОЈ У ПЕРИОДУ 1947-1952“)

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација мр Валерије Балаж Арт има 319 нумерисаних страница и састоји се од Садржаја (Tartalom, 2-3), Увода (Bevezetés, 4–7), 6 поглавља, Закључка (Összegzés, 183-185), 3 прилога, списка коришћене теоријско-методолошке литературе (90 референца) и референце коришћених публикација, књижевних текстова из дневних и недељних листова у фуснотама.

Увод (4-7).

- I. **Historiográfia – történeti helyzetkép, régmúlt, közelmúlt** (Историографија – Историјски преглед, прошлост, садашњост 8–19). Прво поглавље садржи два потпоглавља: 1. Kisebbségi léthelyzet – magyar nemzetiség az új államban (Положај националних мањина – мађари у новој држави, 12–16). 2. A háború alatti magyar nyelvű lapkezdeményezések (Почеци мађарске штампе у ери II. светског рата, 17–19).
- II. **Integrálódás az új rendszerbe** (Интеграција у нов систем, 20–41). Друго поглавље садржи три потпоглавља: 1. Az induló Szabad Vajdaság napilap (Покретање дневног листа „Szabad Vajdaság”, 20–29), 2. Agitáció és propaganda – cenzúra (Агитација и пропаганда – цензура, 30–39) и 3. Névváltoztatás: Szabad Vajdaságból Magyar Szó (Промена наслова: уместо „Szabad Vajdaság” нов наслов „Magyar Szó“, 39–41) са следећим потпоглављама: 1.1. Napilap „előzmények” nélkül (Дневни лист без „предходника“, 22–25), 1.1.1. A Szabad Vajdaság napilap szerkesztősége (Уредништво дневног листа „Szabad Vajdaság“, 25–28), 1.1.2. A Szabad Vajdaság a politikai propaganda eszköze (Лист „Szabad Vajdaság“ као средство политичке пропаганде, 29), 2.1. Cenzúra a királyi államban (Цензура у Краљевини, 31–32), 2.1.1. Kommunista cenzúra (Комунистичка цензура, 32–33), 2.1.2. Agitációs és propagandaosztály – Agitprop (Центар за агитацију и пропаганду – Агитпроп, 33–39).
- III. **„Iránytű és kalauz” – népnaptárak** („Компас и путоказ“ – народни календари, 42–102). Треће поглавље садржи шест поглавља: 1. A naptárak vizualitása – Szocialista realista ikonográfia (Визуална форма календара – Иконографија социјалистичког реализма, 45–48), 2. Propaganda mindenek felett (Пропаганда изнад свега, 48–63), 3. A szépirodalmi írások számbavétele (1947–1949) (Обрада књижевних текстова. 1947–1949, 63–65), 4. Jugoszlávia a külpolitikai fordulat után (Југославија у ери хладних односа са Совјетским Савезом, 65–67), 5. Propaganda a sorok között – Az Évkönyv 1950 és a Naptár 1951 szépirodalma (Пропаганда међу редовима – књижевност у календарима „Évkönyv 1950“ и „Naptár 1951”, 68–72), 6. A fordulat éve? 1952-re két naptár: a Magyar Szó Népnaptára 1952 és Kincses Kalendárium 1952 (Година преокрета? Два календара за 1952. годину: „Magyar Szó Népnaptára 1952” и „Kincses Kalendárium 1952”, 72–102) са следећим потпоглављама: 6.1. Család – dráma – összetartozás? (Породица – драма – заједнички живот?, 74–84), 6.1.1. Individualizmus – sematizmus (Индивидуализам – шематизам, 84–85), 6.1.2. Történelem – paraszti lét – sorsszerűség (Историја – сељачки начин живота – судбоносни живот, 86–96), 6.2. A kalendárium lírikusai (Лиричари календара, 96–99), 6.3. A Népnaptár 1952 szépirodalmi anyagának új szerzői (Нови аутори књижевних текстова у календару „Népnaptár 1952”, 100–102).
- IV. **Irodalom a sajtóban** 1947–1948-ban (Књижевност у штампи у периоду 1947–1948, 103–149). Четврто поглавље садржи 9 потпоглавља: 1. Irodalom a Magyar Szóban (Књижевност у дневном листу „Magyar Szó“, 104–113), 2. Irodalom az Ifjúság Szavában (Књижевност у недељном листу „Ifjúság Szava”, 113–117), 3. A Dolgozó Nő (118–122), 4. 7 Nap – az újabb hetilap („7 Nap” – нови недељни лист, 122–129), 5. „A »Dolgozók« minden dolgozó ember szószéke” (Лист „Dolgozók” је платформа сваког радника, 129–132), 6. Magyar Szó – havonta kétszer („Magyar Szó” – двапут недељно, 133–138), 7. Változások a lapokban, változások az irodalmi életben (Промене у листу, промене у књижевном животу, 138–140), 8. Irodalom 1950–1952-ben (Magyar Szó, Ifjúság Szava – Ifjúság, 7 Nap, Dolgozók) (Књижевност у периоду 1950–1952 у листовима „Magyar Szó, Ifjúság Szava – Ifjúság, 7 Nap, Dolgozók“, 141–143), 9. „Petőfi szellemében Tito vezetése alatt...” („У Петефијевом духу под водством Тита...” 143–149) са следећим потпоглављем: 4.1. Irodalom a 7 Napban (Књижевност у недељном листу „7 Nap”, 126–129).
- V. **„A jugoszláviai irodalom fellekvára a »Híd«** („Тврђава мађарске књижевности у Југославији, часопис »Híd“, 150–170). Пето поглавље садржи два потпоглавља: 1. Irodalom a Hídban (Књижевност у часопису „Híd”, 155–159) и 2. A Híd és a vajdasági magyar irodalmi kánon

(Часопису „Híd” и књижевни канон мађарске књижевности у Војводини, 159–170).

VI. A magyar könyvkiadás kezdetei 1945–1947 (Почеци издавање књиге на мађарском језику 1945–1947, 171–185).

Шесто поглавље садржи 3 потпоглавља: 1. Történeti helyzetkép, némi statisztikával (Историја, мало статистике, 171–174). 2. Az irodalmi kollektivitás – *Téglák, barázdák* (Колективитет у књижевности - *Téglák, barázdák*, 174–180). 3. Írókról, irodalomról 1952-ben (О писцима, о књижевности у 1952. години, 180–182) са следећим потпоглављем: 2.1. A *Téglák, barázdák* politikai vonatkozásai (Политички аспекти антологије *Téglák, barázdák*, 179–180).

Összegzés (Сажетак, 183–185).

Irodalom (Литература, 186–193).

Mellékletek (Прилози, 2–127). Материјал прилога се састоји од следећих делова: *Tartalom* (Садржај, 2) 1. [A napi- és hetilapokban valamint a Híd folyóiratban megjelent irodalmi szövegek repertórium, Реперториј књижевних текстова објављених у дневним и недељним листовима као и у часопису „Híd”, 3–75]. 2. Szövegkiadások (Библиографија књига, 76–105). 3. Életrajzi lexikon (Биографски лексикон, 106–127).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Увод (4–7) садржи опис предмета, циљева, методе и теоријских-методолошких извора истраживања, кратак преглед структуре рада, очекиваних резултата и њихов научни допринос.

У поглављу **Historiográfia – történeti helyzetkép, régmúlt, közelmúlt** (Историографија – Историјски преглед, прошлост, садашњост 8–19) приказан је историјски контекст тематике. Политички живот, привредне могућности, друштвени и културни живот Мађара у Краљевини Југославији се у пуној мери променио са избијањем II. светског рата. Након тешкоће и трауме које је Мађарска мањина доживела у ратном простору у Војводини, под водством Тита формирана је нова федеративна држава у којој народи и народности су одређени као равноправни субјекти у знаку братства и јединства. Међу новим околностима мађарска култура се појављује као равноправан ентитет. Оснивање нове културе је планирана већ од 1941. године. У првом поглављу дисертације су приказани и почеци мађарске штампе у Новом Саду, Сенти, Суботици и Бечеју.

У другом делу дисертације **Integrálódás az új rendszerbe** (Интеграција у нов систем, 20–41) закључено је да штампа и у мађарској култури у Југославији једна од најважнијих елемената и средства политичке, друштвене, културне и књижевне цензуре. Први дневни лист, „културна институција“ Мађара у Војводини је покренут 1942. године под насловом „Szabad Vajdaság”. Текстови објављени у горе наведеном листу су преузети и преведени из листа „Слободна Војводина“ и као такви формирају одговарајући терен за идеолошку, друштвену и културну интеграцију војвођанских Мађара у систем нове државе. Дисертација реконструира оснивање уредништва листа као и мотивацију четири оснивача-уредника Ласла Гала, Жигмонда Кека, Ендреја Леваија и Михаља Мајтењија. У посебном потпоглављу анализира историјски моменат када је од листа „Szabad Vajdaság” настаје оригинални мађарски лист „Magyar Szó”. Такође се бави са методама унутрашње и спољашње цензуре, политичке пропаганде која је у великој мери одређивала профил мађарског идентитета горе наведеног периода у Југославији.

У поглављу **„Iránytű és kalauz” – népnaptárak** („Компас и путоказ“ – народни календари, 42–102) констатовано је да књижевни текстови поред дневних и недељних листова су објављени и у народним календарима. Традиционалан штампарски жанр је прерађен. Календари међу околностима новог друштвеног система нису само извори стручних и практичних информација, књижевних текстова него и идеолошки путокази, средства политичке пропаганде и агитације. Календари су веома популарни извори и као такви информацију проследи (поред (књижевног) текста, поред лирике) и помоћу слике користећи иконографију социјалистичког реализма ради политичке пропаганде. Анализирајући песме објављене у горе споменутих календарима дисертација открива како се појављује политичка идеологија, агитација и пропаганда међу редовима разних песама од разних аутора мађарске, југословенске и светске књижевности. Открива карактеристичне тематике, мотиве, функционалност и мотивације као и ауторе лирике у народним календарима. Посебно реконструира књижевни контекст године преокрета (1952) када је функционалност и сврхе књижевности и штампе је појачана.

Поглавље **Irodalom a sajtóban** 1947–1948-ban (Књижевност у штампи у периоду 1947–1948, 103–149) је детаљна анализа карактеристике, елемената, појаве, аутора и књижевног живота споменутог периода на основу књижевних текстова објављених у дневним и недељним листовима и часописима (*Magyar Szó*, 7 *Nap*, *Híd*, *Dolgozó Nő*, *Ifjúság Szava*, *Pionírújság*, *Föld Népe*) на мађарском језику у Војводини. Анализа је открила да први писци (оснивачи-уредници) мађарске књижевности у Бачкој су углавном уједно и комунисти и ова карактеристика одређује тематику, стил као и поглед на свет њихових текстова. Првенствена врлина књижевних дела је одговарајућа политичка, идеолошка одређења. Адекватно усмерење младих уметника је посебан циљ у уредништвима. Такође наглашен задатак формирање слике идеалне жене чија лик у знаку рада и друштвених политичких активности се одваја од карактеристике и функције традиционалног грађанског женског модела. Дисертација посебно испитува присутност писаца мађарске књижевности из

Мађарске, из Војводине као и аутора југословенске и светске књижевности у горе наведеним листовима. Пропорције су карактеристичне за регију и за обрађени период. Поред анализе књижевног корпуса појединих листова дисертација тражи и проналази везе између политичких, друштвених, културних и књижевних промена. Уређивачку политику горе споменутих листова (а преко тога и књижевну оријентацију) првенствено одређују политички односи. Највећи број књижевних текстова се излази у недељном листу „7 Nap”. И у овим текстовима а и у другим листовима веома често се појави име и пример Шандора Петефија. Култ мађарског песника се спаја са култом великог маршала, Тита.

У петом делу под насловом „**A jugoszláviai irodalom fellegrvára a »Híd«**“ („Тврђава мађарске књижевности у Југославији, часопис »Híd«“, 150–170) обрађено је књижевни материјал друштвеног, књижевног часописа „Híd”. Поново покренути часопис је једини у регији који има своју традицију и на основу тога намерава испунити улога моста у времену и простору. Од 1945. године „Híd” је првенствено друштвени часопис и као такав делује а политичком, друштвеном плану, карактеристичке тематике су раднички покрет, младост, привреда, политика, покрет жена, петогодишњи план итд. На терену књижевности одлучујућа је комунистички поглед на свет, принципи и начела социјалистичког реализма, одлуке II. Конгреса Савеза југословенских писаца. Половина публикација припада свега књижевношћу која по принципима уређивања има функцију пропаганде. Аутори текстова су већим делом припадници мађарске књижевности у Југославији, а из света су добродошли писци Совјетског савеза. 1951 година није само преокрет у историји часописа него и у историји мађарске књижевности у Војводини. Уредници часописа отварају терен младим ауторима који помоћу Ђерђа Б. Сабоа састављају број часописа по новим књижевним начелима пратећи правила естетике и науке о књижевности уместо полтичке идеологије. Дисертација установи да број часописа који је посвећен младим ствараоцима није обезбедио терен свим ауторима само интелигенцији.

У поглављу **A magyar könyvkiadás kezdetei 1945-1947** (Почети издавање књиге на мађарском језику 1945-1947, 171-185) се констатује да институције за издавање књиге на мађарском језику у Бачкој су основане у новој држави, после 1945. године. Културни савез Мађара у Војводини после покретања часописа „Híd” саветује основање Издавачке куће „Híd” у Суботици. 1945. године је покренута књижевна серија књиге под насловом „Szinpadunk”. Анализирајући тематике и жанрове на терену издаваштва на мађарском језику у Бачкој дисертација констатује да највећи број издања бави се са питањима актуелне политике, привреде (Korunk kérdései, Szakszervezeti Könyvtár). Политички дискурс је доминантан и у погледу театиматике и у погледу броја примерака. На књижевном плану је значајна серија под насловом „Jugoszláviai magyar írók” као и антологија „Téglák, barázdák”. Дисертација наглашава да антологија је најадекватнији жанр горе наведеног периода, јер пружа могућност манипулацији на терену књижевне политике.

Összegzés (Сажетак, 183–185) сумира закључке и резултата истраживања.

Irodalom (Литература, 186–193), 100 референце.

Mellékletek (Прилози, 2–127), 3 прилога

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Објављени и примљени радови:

1. BALÁZS ARTH Valéria: Irodalom az első (és azóta is egyetlen) vajdasági magyar napilapban 1947-ben. = *Tanulmányok*, 2016. 1. M52
(У штампу је предат 10. јануара 2016. године, и биће објављен до краја 2016. године.)
2. BALÁZS ARTH Valéria: Irodalom az induló vajdasági havi és hetilapokban. 1947-1952. = *Tanulmányok*, 2016. 2. M52
(У штампу је предат 15. фебруара 2016. године, и биће објављен до краја 2016. године.)
3. BALÁZS ARTH Valéria: *Révai Új Lexikona 1. köt. A–Ve* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 1996.
4. *Révai Új Lexikona 1. köt. A–Baj, bővített, javított* (Нови лексикон Реваија. Прерађено изадање). Babits Kiadó, Szekszárd, 1999.
5. *Révai Új Lexikona 2. köt. Bak–Bia* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 1998.
6. *Révai Új Lexikona 3. köt. Bib–Bül* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 1998.
7. *Révai Új Lexikona 4. köt. Bűn–Cyt* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 1999.
8. *Révai Új Lexikona 5. köt. Cza–D* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2000.
9. *Révai Új Lexikona 6. köt. E–Fei* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2000.
10. *Révai Új Lexikona 7. köt. Fej–Gak* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2001.
11. *Révai Új Lexikona 8. köt. Gal–Gyi* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2001.
12. *Révai Új Lexikona 9. köt. Gyt–Hol* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2002.
13. *Révai Új Lexikona 10. köt. Hom–Kac* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2002.
14. *Révai Új Lexikona 11. köt. Kad–Kla* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2003.
15. *Révai Új Lexikona 12. köt. Klc–Ky* (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2003.

16. Révai Új Lexikona 13. köt. L–Mag (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2004.   17. Révai Új Lexikona 14. köt. Mah–Nel (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2004.   18. Révai Új Lexikona 15. köt. Nem–Rab (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2005.   19. Révai Új Lexikona 16. köt. Rac–Sy (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2005.   20. Révai Új Lexikona 17. köt. Sz–Toa (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2006.   21. Révai Új Lexikona 18. köt. Tob–Z (Нови лексикон Реваија). Babits Kiadó, Szekszárd, 2006.   22. Révai Új Lexikona 19., kiegészítő köt. A–Z (Нови лексикон Реваија. Допунски свезак). Babits Kiadó, Szekszárd, 2008.
VII ZAKЉUČICI OДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА
1. Свеобухватно и детаљно сагледавање и интерпретација контекста, друштвено-политичких односа издавачке делатности и књижевности у Бачкој у периоду 1947-1952. године.   2. Сагледавање, опис и анализа настанка, карактеристике и положаја мађарске културе и штампе у новој држави, Југославији.   3. Уочавање и детаљна анализа издаваштва, одређивање и детаљна обрада појединих штампарских жанрова: народних календара, дневних и недељних листова, часописа, књиге.   4. Приказ резултата анализе књижевних текстова, жанрова помоћу описа, помоћу синтезе.   5. Сагледавање, уочавање и приказ заједничких особина и разлика штампарских и књижевних жанрова у контексту друштвено-политичких односа.   6. Резултати квантитативне анализе у облику реперторија у прилогу.   7. Докторска дисертација поред теоријског значаја има и дидактичко-методичку вредност, јер ће својим резултатима унапредити квалитет наставе историје мађарске књижевности и културе.
VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА
Прикази и тумачење резултата су детаљни, изведени са адекватних теоријско-методолошких становишта. Консултована је релеватна литература. Резултати истраживања приказани су јасно и прегледно. Посебно значајни резултати рада су прилози (два реперториј књижевних текстова, биографски лексикон аутора) помоћу којих обрађени извори су постали много доступнији.
IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.
1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме   ДА
2. Да ли дисертација садржи све битне елементе   ДА
3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци   Дисертација се заснива на оригиналном истраживању изворног материјала (народних календара, дневних и недељних листова, часописа, књиге) обрађеног периода. Разматрајући друштвеног контекста и историју мађарске књижевности у Бачкој у периоду 1947-1952 указује на моменат настанка, на карактеристике, жанрове, појаве, процесе и ауторе нове књижевности међу новим околностима. Оповргава претпоставку, да овај период је безначајан у историји мађарске књижевности усмеравајући пажњу на периодике, издања, текстове и аутора који мада нису од кључног значаја из перспективе естетике али су типични и кључни за историју књижевности за обрађени период јер су у значајној мери допринели настанку и обогаћивању културног и књижевног живота у Бачкој. Дисертација представља значајан допринос изучавању културних процеса и књижевности овог поднебља.
4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
Дисертација нема недостатака који би утицали на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

На основу укупне оцене дисертације, Комисија предлаже да се докторска дисертација **A bacskaí magyar sajtó és könyvkiadás irodalmi vetületei. 1947–1952 („Књижевност у мађарској штампи и издавачкој делатности у Бачкој у периоду 1947–1952”)** прихвати, а да се кандидаткињи **Валерији БАЛАЗ АРТ** одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

проф. др. Ева ХОЖА

проф. др. Марија ЦИНДОРИ

проф. др. Ерика БЕНЦЕ

доц. др. Марија ПАСТОР-КИЧИ

проф. др. Јулијана ИШПАНОВИЋ ЧАПО

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.